

НЕПРОЛАЗНА ВРЕДНОСТ И ТРАЈНА АКТУЕЛНОСТ МИЛАНСКОГ ЕДИКТА – у сусрет великом јубилеју 2013.

II део

У САРАДЊИ СА

Милански едикт (313-2013): Основ за слободу вероисповести и уверења?

Нови Сад, Србија: 2-5. мај 2012.

ЗАКЉУЧЦИ

Полазећи од непролазних вредности и трајне актуелности Миланског едикта, у сусрет великом јубилеју 2013. године, учесници конференције МИЛАНСКИ ЕДИКТ (313-2013): ОСНОВ ЗА СЛОБОДУ ВЕРОИСПОВЕСТИ И УВЕРЕЊА?, организоване у Новом Саду (Србија), од 2. до 5. маја 2012. године, расправљали су о различитим аспектима начина на које непролазна симболична порука повезана са такозваним Миланским едиктом може бити извор надахнућа и смерница за практично спровођење начела слободе вероисповести или веровања. Организатор и домаћин конференције била је Српска Православна Црква, односно Њ.Пр. Епископ бачки г. Иринеј и Асоцијација невладиних организација Југоисточне Европе - CIVIS, у партнерству са Фондацијом PRO ORIENTE и Фондацијом за мир и решавање криза и у сарадњи са Конференцијом европских Цркава. Конференција је окупила теологе, историчаре и стручњаке из различитих верских заједница, из целе Европе и шире. Учесници су изразили своје признање и захвалност за одличан оквир плодне размене гледишта у атмосфери узајамног поштовања коју су организатори обезбедили. Следећи закључци, које су понудили организатори конференције, могу послужити као основа за будућу сарадњу у промовисању слободе вероисповести или уверења.

- Идеје које су у датом историјском и друштвеном контексту инспирисале *Милански едикт* требало би узети као симболично полазиште у новој контекстуализацији начела *libertas religionis* за свакога, како за припадника већине тако и за припадника мањине, сходно реалности нашег времена и света који се мења.

- Цркве и верске заједнице би требало да наставе са заједничким радом на промовисању и заштити слободе вероисповести или веровања, као и да јачају своју сарадњу са цивилним друштвом како би сви ујединили свој глас у односу на државу, која је у обавези да јемчи универзална основна права на слободу вероисповести или веровања.
- Потпуно свесни теолошких разлика и разлика у понашању везаних за концепт слободе вероисповести или веровања у различитим духовним традицијама, које би требало равноправно уважавати, учесници су дошли до заједничке оцене да се такве разлике могу успешно превазићи једино ако се достојанство људске личности постави у центар свеопштег старања. У том смислу, универзално прихваћени међународни стандарди људских права требало би да пруже општи правни оквир који би обезбедио поштовање људских права у области слободе вероисповести или веровања.
- Различити обрасци и искуства односа између Цркве и верских заједница са једне и државе са друге стране могли би послужити као емпиријски основ, користан при стварању предуслова за конструктивно партнерство између религијског и владиног сектора у друштву, уз делотворнији утицај цивилног друштва, које би, у том погледу, требало да са Црквама и верским заједницама пронађе објективно постојећи заједнички именоватељ. Учесници су нагласили потребу да се успостави структурални дијалог одговарајућег значаја о свим питањима важним за конкретно побољшање стања у области слободе вероисповести или веровања. Са своје стране, Цркве и верске заједнице су спремне да преузму одговорност за очување и развој свих друштвених вредности.
- У наредном периоду ваља интензивирати различите облике и начине сарадње и консултација између појединаца и организација већ ангажованих на пројекту *Непролазна вредност и трајна актуелност Миланског едикта*, као и добродошле доприносе других актера релевантних у домену слободе вероисповести или веровања. То је предуслов за одлучно постизање нове димензије квалитета на следећој конференцији, која треба да се одржи идуће године, у години јубилеја *Миланског едикта*. Учесници су уверени да је, захваљујући успешном заједничком настојању на овој и претходној конференцији, а у оквиру истог пројекта, створена здрава подлога за суштински пробој ка реалном напретку у изузетно важној и крајње комплексној сфери слободе вероисповести или веровања.